

Veenendaal, 25 november 2022

Geachte Commissie,

Naar aanleiding van de bij uw Commissie ingediende klachten tegen de door het Platform Zorg voor Leven (hierna: het 'Platform') verspreide boodschap tijdens de 'Week van het Leven', stuur ik u hierbij ons verweer op de klachten.

Het Platform geeft hierna eerst een toelichting op haar grondslag, beweegredenen en het door haar jaarlijks georganiseerde evenement, de 'Week van het Leven'. Vervolgens gaat het Platform in op de door haar geuite boodschap, het toepasselijke kader en de bespreking van de klacht. Conclusie van het Platform is dat haar boodschap niet in strijd is met de Nederlandse Reclame Code (hierna: 'NRC') en dat de klachten van klagers daarom niet-ontvankelijk verklaard, dan wel afgewezen behoort te worden. Op uw verzoek behandelen we de drie klachten ieder afzonderlijk. Het verweer hieronder richt zich op **dossier 2022/00517**.

Inleiding

1. Het Platform Zorg voor Leven is een verband van ideële organisaties dat opkomt voor het menselijk leven in alle levensfasen vanaf de conceptie.
2. De uitingen van het Platform vonden plaats in het kader van de Week van het Leven. Dat is een jaarlijks evenement waarin het Platform vanuit haar doelstellingen en met overtuiging aandacht vraagt voor de beschermwaardigheid van het ongeboren leven en de hulp en ondersteuning die mogelijk is, en beschikbaar moet zijn voor onbedoeld zwangere vrouwen. De Week van het Leven wordt onder verantwoordelijkheid van het Platform onder meer samen met de NPV – Zorg voor het leven, SGP, ChristenUnie, RMU en SGPI georganiseerd. De uitingen van Platform zijn bedoeld om het maatschappelijke gesprek omtrent abortus en betere hulp aan moeder en kind te voeren. Het gaat hier nadrukkelijk niet om het werven van stemmen of leden door betrokken partijen.
3. Het Platform realiseert zich heel goed dat het maatschappelijke gesprek over abortus en betere hulp aan moeder en kind raakt aan diepe menselijke gevoelens en ervaringen. Het Platform is zich dan ook bewust van de gevoeligheid van dit thema. Daarom hecht het Platform er sterk aan om heel zorgvuldig te zijn in haar woordkeuze, en die waar mogelijk aan te laten sluiten bij de realiteit. Dat doet zij om daarmee niemand onheus te bejegenen of te kwetsen. We veroordelen uitdrukkelijk niemand, dus ook niet vrouwen die abortus provocatus hebben ondergaan of die een abortus provocatus overwegen. Het Platform hecht eraan in haar campagne eerlijk en transparant te zijn over haar boodschap: Het doden van (ongeboren) menselijk leven is geen oplossing én onbedoeld zwangere vrouwen moeten kunnen rekenen op de allerbeste hulp die er is. Het Platform heeft dit jaar de nadruk gelegd op de noodzaak van betere hulp en ondersteuning en gewezen op goede initiatieven die er al zijn. Zo zijn er op de websites weekvanhetleven.nl en onbedoeldezwangerschap.nl op verschillende plaatsen verwijzingen te vinden naar professionele organisaties die – waar nodig – begeleiding en hulp kunnen bieden. De uitingen van het Platform zijn dus vanuit de hiervoor beschreven context te zien.

I. De boodschap

4. De door het Platform geuite boodschappen luiden (woordelijk) als volgt:

Boodschap 1

'Ik schrok ontzettend toen ik zwanger bleek te zijn.

Meteen ging ik naar een abortuskliniek.

Maar toen ik daar de echo zag, drong het tot mij door:

"Er is nieuw leven in mij!"

Dankzij goede hulp kon ik mijn kindje houden, mijn dochttertje!
Ik ben zo gelukkig met haar!
Zoek jij ook hulp?
Ga naar onbedoeldezwangerschap.nl.
Dit is een initiatief van de Week van het Leven.'

Boodschap 2
'Toen ik zestien was, werd ik zwanger.
Ik was in paniek.
Mijn familie dwong me voor abortus te kiezen.
Op het laatste moment cancelde ik de afspraak.
Ook daarna was het niet makkelijk.
Maar ik heb nooit spijt gehad.
Ik ben zo dankbaar dat mijn zoontje in mijn leven is!

Zoek jij ook hulp?
Ga naar onbedoeldezwangerschap.nl.
Dit is een initiatief van de Week van het Leven.'

Naast de hierboven uitgeschreven boodschappen was voor beide varianten ook de volgende aftiteling hoorbaar op NPO Start en op NPO Radio 1-5:

*'Bekijk mijn hele verhaal op onbedoeldezwangerschap.nl.
Dit is een initiatief van de Week van het Leven.'*

5. In de uitingen op NPO Start is deze boodschap door het Platform ondersteund met beeld. Deze videoboodschappen - evenals de andere campagne-uitingen - zijn terug te vinden via www.weekvanhetleven.nl/campagne2022.
6. Kern en doel van de boodschappen is dat er hulp beschikbaar is voor onbedoeld zwangere vrouwen en hun kindje. Belangrijke redenen voor abortus zijn geldgebrek, het gebrek aan passende woonruimte, of het i.v.m. een jonge leeftijd of studie nog niet in staat zijn een kind op te voeden. Soms worden vrouwen zelfs aangezet of gedwongen te kiezen voor een abortus; bijvoorbeeld door hun familie of hun partner. In die gevallen is niet de zwangerschap een probleem, maar ligt het probleem meer in de omstandigheden. Bij onder meer genoemde situaties is hulp beschikbaar. Vrouwen kunnen – als zij dat willen – gebruikmaken van die hulp, zodat zij alternatieven hebben voor een abortus. Onder meer Deborah en Selena hebben daarvan gebruikgemaakt. Hun verhalen wijzen op de mogelijkheden die er zijn in moeilijke omstandigheden.
7. Zeker in die gevallen waar abortussen uitgevoerd worden uit wanhoop of drang/dwang, en met hulp voorkomen kunnen worden, vinden we het belangrijk vrouwen de hand te reiken met passende hulp. Het Platform wijst daarom op de beschikbaarheid van hulp die goed is voor zowel de moeder als het kind. In de wet en het bijbehorende besluit is de eis opgenomen dat onbedoeld zwangere vrouwen die een abortus overwegen geïnformeerd moeten worden over andere oplossingen voor hun noodsituatie dan het afbreken van de zwangerschap. De Memorie van Toelichting bij de Wet afbreking zwangerschap (hierna: 'Wafz') merkt daarover op dat '(...) in het bijzonder zal moeten vaststaan dat passende hulp en voorlichting aan de vrouw is gegeven over alternatieven voor een eventuele abortus provocatus en dat de besluitvorming niet alleen weloverwogen is maar zich ook in vrijwilligheid voltrekt.' Als nadere toelichting op het begrip 'verantwoorde voorlichting' merkte de regering destijds op dat dit '(...) het verschaffen van passende informatie aan de vrouw met betrekking tot mogelijke oplossing van haar problemen en het geven van een passend antwoord op de vragen die bij haar bestaan op grond van de gegevens of reeds aanwezige informatie ten einde haar in staat te stellen haar oordeel zorgvuldig te vormen of opnieuw te toetsen' inhoudt. Ook de Wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO) regelt het recht op duidelijke informatie voor de zorgvrager over een behandeling, de gevolgen en risico's daarvan en de alternatieven voor de behandeling. Van deze informatieplicht mag volgens deze wet alleen worden afgeweken als het geven van bepaalde informatie ernstig nadeel voor de zorgvrager zal opleveren.

In de praktijk wordt echter een ander beeld zichtbaar. Uit de meest recente Evaluatie Wet afbreking zwangerschap blijkt dat alternatieven door de abortuskliniek lang niet altijd worden besproken. Dat is niet nieuw, want dat bleek ook al uit eerdere onderzoeken. Het Platform vindt het belangrijk dat vrouwen altijd geïnformeerd worden over alternatieven voor abortus. De beslissing over een zwangerschap gaat namelijk niet alleen over het leven van een onbedoeld zwangere vrouw, maar ook over dat van een ongeboren kindje. In de toelichting op de Wafz staat niet voor niets: 'Wij zien daarbij de afbreking van ongeboren menselijk leven als een zo ernstige en ingrijpende maatregel, dat ze alleen kan worden aanvaard, indien de nood van de vrouw haar onontkoombaar maakt. Dit uitgangspunt brengt met zich mee, dat de arts, de vrouw en zij die verder bij de voorbereiding van een beslissing omtrent zwangerschapsafbreking mochten worden betrokken, ieder voor zich, met de grootst mogelijke zorgvuldigheid zullen moeten handelen in het besef van de zware verantwoordelijkheid tegenover ongeboren menselijk leven en van de gevolgen voor de vrouw en de haren.' Door het niet standaard informeren over de alternatieven wordt de vrouw essentiële informatie onthouden op basis waarvan zij tot een weloverwogen, geïnformeerde keuze kan komen of waaraan zij een al gemaakte keuze kan spiegelen. Dat is uiteindelijk een aantasting van haar autonomie. Daarom wijst het Platform tijdens de Week van het Leven vrouwen nadrukkelijk op de beschikbare hulp en alternatieven voor moeder en kind.

8. Hierboven genoemde informatieplicht omvat, als gezegd, ook informatie over de behandeling en de mogelijke gevolgen van een abortus. Platform schaaft zich volledig achter deze plicht. Platform vindt het belangrijk dat vrouwen een geïnformeerde keuze maken, en op de hoogte zijn van de (mogelijke) gevolgen daarvan voor hen en voor het leven in hun buik. Platform heeft daarom geprobeerd op de website onbedoeldezangerschap.nl, waarnaar verwezen wordt in de radio- en videoreclames, zoveel mogelijk correcte, eerlijke en betrouwbare informatie te geven; over abortus én over alternatieven. De informatie is dan ook op correctheid gecontroleerd. Onderdeel van deze website én de inhoud van de video- en radioreclames zijn de verhalen van vrouwen die zelf hulp ontvangen hebben, daardoor konden kiezen voor het zelf opvoeden van hun kindje, en daar blij mee zijn. Zij geven ook aan dat zowel de keuze voor het kindje als wat daarna kwam niet makkelijk was, maar dat ze desondanks blij zijn met hun kind. Wat Platform betreft hoort het benoemen hiervan bij het verstrekken van eerlijke en volledige informatie.
9. In de uitingen van Platform tijdens de Week van het Leven wordt niets gezegd over het al dan niet mogen uitvoeren van (de handeling) abortus door c.q. voor een ongewenst zwangere. Tegelijkertijd is het Platform altijd open over haar afwijzende visie op de abortuswetgeving en -praktijk. Gelet op het aantal abortussen in Nederland en vanuit de overtuiging van het Platform, ziet het Platform zeer graag een daling in het aantal abortussen in Nederland en het liefst helemaal geen abortussen. Mensen worden hiervan in kennis gesteld op zowel de website www.weekvanhetleven.nl als op www.onbedoeldezangerschap.nl. De boodschappen waar uw Commissie klachten over heeft ontvangen, beperkt zich tot een feitelijke weergave c.q. persoonlijke verhalen van onbedoeld zwangere vrouwen, gaat vervolgens in op de beschikbaarheid van hulp voor moeder en kind en geeft heldere informatie over de afzender van de boodschap. Dat strookt met de positieve wijze waarop het Platform in de Week van het Leven het gesprek wil aangaan over de hulp die mogelijk en nodig is voor onbedoeld zwangere vrouwen en hun kinderen.

II. Kader

10. Op grond van artikel 2 NRC dient de boodschap van het Platform '(...) in overeenstemming te zijn met de wet, de waarheid, de goede smaak en het fatsoen.' Dat is een open norm, die inkleuring behoeft door uw Commissie. Gelet op het karakter van de uiting en de vrijheid die het Platform daarbij geniet kan niet snel sprake zijn van een uiting die deze open norm overschrijdt. Het Platform wijst daarvoor op het volgende.
11. Het Platform heeft hiervoor al verwoord dat zij beseft dat het maatschappelijke gesprek over abortus en betere hulp aan moeder en kind raakt aan diepe menselijke gevoelens en ervaringen. Die boodschap wordt door anderen niet altijd als prettig ervaren, hoewel het Platform gelukkig ook veel steun ontvangt op zowel haar werk als haar uitingen. Dat blijkt onder meer uit de vele giftgevers die de

campagne financieel mogelijk hebben gemaakt; dit jaar alleen hebben zij in totaal meer dan €150.000 geschonken voor het voeren van deze campagne. Het is de overtuiging van het Platform dat het maatschappelijke gesprek over de verdrietige realiteit die vaak achter een abortus schuilgaat voor moeder en kind gevoerd moet worden, juist ook om aandacht te vragen voor de moeilijke situatie waarin zich jaarlijks rond de 31.000 vrouwen in Nederland bevinden. Om deze overtuiging uit te dragen en dit maatschappelijke doel na te streven doet het Platform een beroep op de vrijheid van meningsuiting die dit recht beschermt en waarborgt. Bij de beoordeling van dergelijke uitingen en in het licht van de vrijheid van meningsuiting dient uw Commissie de nodige terughoudendheid te betrachten. Dit zou er volgens het Platform toe moeten leiden dat de klagers niet-ontvankelijk verklaard dienen te worden dan wel dat de klacht afgewezen moet worden. Het Platform dient in staat te zijn en te blijven haar visie, gebaseerd op haar overtuiging, te blijven vermelden en te blijven delen, mede in het licht van het maatschappelijk debat.

12. Onder dit recht van vrijheid van meningsuiting vallen niet alleen die uitingen die door anderen als 'prettig' en 'aansprekend' worden ervaren, maar ook de uitingen die anderen aan het denken zetten en/of als indringend worden ervaren en (daardoor) sterke gevoelens oproepen. Het enkele gegeven dat een boodschap niet als prettig of aansprekend wordt ervaren, maakt dus niet dat deze niet in het publieke domein verspreid zou mogen worden. Er moet in het maatschappelijke debat vrijheid zijn om denkbeelden uit te dragen waar niet iedereen het mee eens is. Dat geldt voor het Platform temeer omdat zij een ideëel doel nastreeft met haar uiting en daarbij haar woorden en ondersteunende beelden zorgvuldig kiest. De normen van de goede smaak en het fatsoen neemt het Platform daarbij dus steeds in acht.
13. Voor wat betreft de norm dat de uiting niet in strijd mag zijn met de wet wijst het Platform op drie aspecten.
 - I. Het Platform stelt voorop dat het – mede in het licht van de vrijheid van meningsuiting – eenieder vrijstaat om een boodschap uit te dragen die (op dat moment) nog niet in wetgeving is vertaald of een maatschappelijk gesprek over de moraliteit daarvan te voeren. Datzelfde geldt voor een boodschap die aanstuurt op het aanpassen van wetgeving. Het staat burgers in het algemeen en politici in het bijzonder vrij om de invoering daarvan, of een gesprek daarover na te streven. Dat is slechts anders als degene die zijn of haar vrijheid van meningsuiting met dat doel gebruikt, daarmee grondrechten van anderen beknot of onttrekt.
 - II. Tweede aspect is dat het wettelijk uitgangspunt is dat het uitvoeren van abortus geen 'recht' is, maar dat een uitzondering wordt gemaakt op de strafbaarheid daarvan indien en voor zover er sprake is van een 'noodsituatie' die abortus onontkoombaar maakt (vgl. artikel 5 lid 1 Wafz) en er voldaan is aan de zorgvuldigheidseisen. Dat wat in de volksmond wordt aangeduid als een verworven recht is dus niet als een recht geformuleerd, maar als een uitzondering op een strafrechtelijke norm. Dat het criterium 'noodsituatie' in de praktijk zeer ruim wordt uitgelegd, laat het voorgaande onverlet.
 - III. Derde aspect is dat op grond van de Wet Afbreking Zwangerschap sprake is van een expliciete verplichting voor de arts tot het verstrekken van verantwoorde voorlichting over '(...) *andere oplossingen van haar noodsituatie dan het afbreken van de zwangerschap*' (vgl. artikel 5 lid 2 Wafz). Anders geformuleerd: het is de wettelijke plicht van de arts om met de onbedoeld zwangere voorafgaand aan het uitvoeren van abortus te spreken over alternatieven daarvoor, zoals het verlenen van (betere) hulp aan moeder en kind. Juist bij deze wettelijke plicht sluit de boodschap van het Platform zich aan, uit bewogenheid met onbedoeld zwangere moeders en het ongeboren leven.
14. Voor wat betreft de norm dat de uiting niet in strijd mag zijn met 'de waarheid' (artikel 2 NRC), niet mag leiden tot verwarring (artikel 5 NRC) en/of niet misleidend mag zijn (artikel 8 NRC) geldt het volgende.
 - I. De radio- en videoboodschappen vertellen het persoonlijke verhaal van twee vrouwen: Deborah en Selena. Deze vrouwen zijn blij met hun kindje, maar geven op de website www.onbedoeldezangerschap.nl, waarnaar de reclames verwijzen, ook aan dat de keuze en de gevolgen daarvan niet makkelijk zijn geweest. In een van de reclame-uitingen wordt dit

letterlijk aldus vermeld. Desondanks, geven zij aan, zijn zij blij met de keuze die zij dankzij hulp konden maken. Daarmee geven zij een realistisch beeld van de situatie zoals die door hen ervaren wordt. Met de reclames wil Platform dan ook niet suggereren dat vrouwen zonder uitzondering blij zijn met hun kindje, noch dat de keuze voor het zelf opvoeden van een kindje een makkelijke is, maar wijzen op de mogelijkheden die hulp biedt voor onbedoeld zwangere vrouwen.

Het Platform heeft op geen enkele manier een oordeel over vrouwen die een abortus hebben ondergaan of dat overwegen. In de video- en radioreclames spreekt het Platform daar dan ook geen oordeel over uit. Ook spreekt Platform in de uitingen geen oordeel, negatieve of foutieve informatie uit over de huidige abortuspraktijk en – wetgeving in Nederland, hoewel we vinden dat die anders zou moeten.

Bespreking en weerlegging van de klachten

De woordelijke omschrijving van de klacht van Klager 1 luidt als volgt:

Klachtomschrijving : Er wordt reclame gemaakt op NPOstart met vrouwen van allochtone afkomst die zeggen zo blij te zijn dat ze afgezien hebben van een abortus. Een ervan is 16 Jaar. De stichting die hier achter zit is een onderdeel van SGP en Christenunie. Dit is geen zendtijd voor politieke partijen. Dit soort geloofsnieuws wat politiek geëngageerd is moet met een disclaimer komen dat mensen begrijpen dat ze iets zien wat van politieke partijen komt. Schande. Vrijheid van abortus wordt op deze manier ondermijnd onder jonge vrouwen.

De strekking van de klacht van Klager 1 vat het Platform als volgt zakelijk samen: dat (i) de reclame is gemaakt met vrouwen van allochtone afkomst die zeggen dat ze blij zijn dat ze hebben afgezien van een abortus, dat (ii) een van hen 16 jaar is, dat (iii) de campagne uitgaat van Platform Zorg voor Leven, waar ook de SGP en de ChristenUnie aan meewerken, dat (iv) daarover geen disclaimer getoond wordt en dat (v) vrijheid van abortus onder jonge vrouwen wordt ondermijnd.

Klager heeft niet aangegeven met welke artikelen de reclame-uiting in strijd zou zijn. Wij vermoeden dat het hier volgens klager gaat om artikelen 2, 7, en 8.

15. Het Platform is het met de stellingen en de klacht van Klager 1 niet eens, en bespreekt en weerlegt dat hierna, met inachtneming van al het voorgaande dat het Platform aanstipte.

Uitingen zijn volgens wet, waarheid en goed fatsoen

16. In de radio- en videoreclames van het Platform gedurende de Week van het Leven komen twee jonge vrouwen in beeld, van wie één een licht getinte huidskleur heeft en één een donkere huidskleur. Deze vrouwen hebben zelf aangegeven te willen meewerken aan de boodschap, omdat zij het belangrijk vinden dat dit geluid gehoord wordt. Hun huidskleur en/of afkomst hebben op geen enkele manier meegewogen in de overweging hen al dan niet in deze reclames te laten verschijnen. Hun verhaál stond in deze overweging én in de video- en radio-uitingen centraal. Sterker nog: de vrouwen die hebben meegewerkt aan de uitingen hebben de Nederlandse nationaliteit, en zij vinden het niet prettig om als gevolg van hun huidskleur aangeduid te worden als ‘allochtoon’. Het Platform neemt daarom in de stelligste bewoordingen afstand van de impliciete suggestie van klager dat er sprake zou zijn van stigmatisering bij het kiezen voor de samenwerking met deze vrouwen. Dat blijkt temeer uit het feit dat op de billboards die getoond zijn langs de Nederlandse snelwegen ook andere vrouwen geportretteerd zijn, waaronder ook vrouwen met een blanke huidskleur.
17. Klager 1 noemt als onderdeel van de klacht dat een van de vrouwen 16 jaar is, en ziet dat – naar wij aannemen – als bezwaarlijk. De aanname dat zij 16 jaar is, komt vermoedelijk voort uit het feit dat zij noemt dat ze zwanger werd toen zij 16 jaar was. Inmiddels is zij 19 jaar en daarmee meerderjarig. Zij heeft zelf aangegeven graag haar verhaal te willen delen in de radio- en video-uitingen van het Platform, als ook op de billboards langs Nederlandse snelwegen. Dat doet zij omdat zij vrouwen met haar verhaal wil steunen die in eenzelfde situatie terecht komen. We willen u daarom vragen om kennis te nemen van haar hele verhaal, zoals u dat kunt vinden via

<https://onbedoeldezwangerschap.nl/verhalen>, om vervolgens door te klikken naar Selena.

18. Voorts noemt Klager 1 dat de vrijheid van abortus wordt ondermijnd (onder jonge vrouwen). Hier herkent het Platform zich niet in. Op geen enkele manier staat het Platform vrouwen in de weg daarin een eigen keuze te maken, ondanks haar heldere stellingname dat zij geen voorstander is van de Nederlandse abortuswet en -praktijk. Er is in de uitingen via radio en video én op de website www.onbedoeldezwangerschap.nl, waar de uitingen naar verwijzen, geen sprake van het ontnemen van vrijheid. Bovendien valt, zoals hiervoor opgemerkt is, sterk te betwijfelen in hoeverre er volgens de Nederlandse Wet afbreking zwangerschap sprake is van 'vrijheid'. In de toelichting op de Wafz staat niet voor niets: 'Wij zien daarbij de afbreking van ongeboren menselijk leven als een zo ernstige en ingrijpende maatregel, dat ze alleen kan worden aanvaard, indien de nood van de vrouw haar onontkoombaar maakt. Dit uitgangspunt brengt met zich mee, dat de arts, de vrouw en zij die verder bij de voorbereiding van een beslissing omtrent zwangerschapsafbreking mochten worden betrokken, ieder voor zich, met de grootst mogelijke zorgvuldigheid zullen moeten handelen in het besef van de zware verantwoordelijkheid tegenover ongeboren menselijk leven en van de gevolgen voor de vrouw en de haren.' Het uitvoeren van abortus is dan ook geen 'recht'. Dat het criterium 'noodsituatie' in de praktijk zeer ruim wordt uitgelegd, laat het voorgaande onverlet. In die zin zijn de uitingen van het Platform meer in lijn met de Nederlandse wetgeving dan klager de situatie voorstelt in zijn klacht.

Eerlijke uitingen

19. Klager 1 geeft aan dat de vrijheid van abortus wordt ondermijnd onder jonge vrouwen. Wij veronderstellen dat klager hiermee bedoelt dat met name jonge vrouwen ertoe bewogen worden geen abortus te laten uitvoeren, omdat zij beïnvloedbaar zijn. Daar herkent het Platform zich niet in. Het Platform heeft zich willen richten op alle onbedoeld zwangere vrouwen die hulp zoeken, zodat zij niet voor de keuze van wel of geen abortus hoeven staan. Dat een van de vrouwen noemt dat zij 16 jaar was, geeft iets aan over de lastige situatie waarin zij verkeerde. Overigens is de andere vrouw van middelbare leeftijd. En de leeftijd van de vrouwen die getoond worden op de billboards, varieert ook. Het moge duidelijk zijn dat het Platform de boodschap niet enkel heeft ingericht op het specifiek aanspreken van jonge vrouwen.
20. Het Platform beseft dat het onderwerp abortus precair is en voor onbedoeld zwangere vrouwen en vrouwen die een abortus overwegen of hebben gehad gepaard gaat met veel kwetsbaarheid. Daarin zijn Klager 1 en het Platform het vermoedelijk met elkaar eens. Het verhoudt zich echter (in de eerste plaats) niet tot de oprechte zorg die het Platform heeft voor onbedoeld zwangeren én het ongeboren leven om het maatschappelijke gesprek daarover zoveel als mogelijk weg te stoppen, in plaats van dit openlijk aan te kaarten en te bespreken. Na het eerste – dus na de oprechte zorg – komt voor het Platform dat zich dit niet verhoudt tot het recht van de vrijheid van meningsuiting, waarbij ook boodschappen worden gedeeld die als onprettig worden ervaren. Er bestaat geen recht op het uitsluitend zien van uitingen die een kijker als plezierig en aansluitend op zijn of haar belevingswereld ervaart. Het Platform plaatst dit bewust in deze volgorde omdat zij de verbinding zoekt, in plaats van het propageren van rechten en vrijheden.

Uitingen zijn niet misleidend

21. Klager 1 stelt dat het bezwaarlijk is dat de uitingen uitgaan van het Platform, omdat ook de SGP en de ChristenUnie daar onderdeel van uitmaken. Klager 1 vreest dat de uitingen bedoeld, dan wel opgevat kunnen worden als, dan het effect kunnen hebben van zendtijd voor politieke partijen. Hoewel de uitingen aansluiten bij enkele van de standpunten van beide partijen, kunnen die echter niet gezien worden als zendtijd voor politieke partijen, en wel om de volgende redenen:
- I. De uitingen hebben niet tot doel stemmen te werven voor verkiezingscampagnes en zijn ook niet in verkiezingstijd uitgezonden.
 - II. De uitingen hebben niet tot doel nieuwe partijleden te werven.

- III. De uitingen geven slechts voor een zeer beperkt deel weer waar de partijen voor staan.
 - IV. De Week van het Leven wordt georganiseerd onder verantwoordelijkheid van Platform Zorg voor Leven, en wordt slechts (mede) georganiseerd door een aantal organisaties, waaronder de genoemde politieke partijen.
22. Klager 1 stelt dat er bij de uitingen een disclaimer had moeten zitten dat de uitingen vallen onder de zendtijd voor politieke partijen. Aangezien daarvan geen sprake is, schatten wij in dat een disclaimer ook niet aan de orde is.
23. Overigens is het Platform van mening dat juist politieke partijen in een open democratie als Nederland is de vrijheid moeten hebben om hun standpunten kenbaar te maken en zich daar hard voor te maken, hoezeer we daarin ook met elkaar van mening kunnen verschillen. Het Platform hoopt dat klager en uw Commissie het daarin met het Platform eens zijn. Dit wordt onderstreept met een verwijzing naar andere politieke partijen die ook hun naam verbonden aan duidelijke ideologisch gedreven doelen, zoals het initiatief She Decides van PvdA-politica Ploumen: [Her body, she decides - PvdA](#).
24. Het Platform is duidelijk over zijn motivatie en uitgangspunt: het bieden van hulp voor de moeder én het (ongeboren) kind. In de uitingen wordt verwezen naar de website www.onbedoeldezwangerschap.nl, waarop die uitgangspunten helder staan verwoord. Ook staat daar vermeld welke organisaties de Week van het Leven organiseren. Er kan dus geen onduidelijkheid bestaan over de identiteit en uitgangspunten van het Platform. Dat betekent niet dat het Platform mensen met een andere visie, of vrouwen die wel hebben gekozen voor abortus veroordeelt. Dat is namelijk niet het geval in haar uitingen, noch anderszins.
25. Het Platform vindt het belangrijk dat onbedoeld zwangere vrouwen een geïnformeerde keuze maken, en op de hoogte zijn van de (mogelijke) gevolgen daarvan voor hen en voor het leven in hun buik. Het Platform heeft daarom geprobeerd op de website www.onbedoeldezwangerschap.nl, waarnaar verwezen wordt in de radio- en videoreclames, zoveel mogelijk correcte, eerlijke en betrouwbare informatie te geven; over abortus én over alternatieven. Deze teksten zijn dan ook op correctheid gecontroleerd. Onderdeel van deze website én de inhoud van de video- en radioreclames zijn de verhalen van vrouwen die zelf hulp ontvangen hebben, daardoor konden kiezen voor het zelf opvoeden van hun kindje. Zij geven zelf aan blij te zijn met die keuze en de mogelijkheid daarvan. Zij geven óók aan dat zowel de keuze voor het kindje als wat daarna kwam niet makkelijk was. Wat het Platform betreft hoort het benoemen hiervan bij het verstrekken van eerlijke en volledige informatie.
26. Op deze onderdelen van de klacht dient Klager 1 dus (in ieder geval) niet-ontvankelijk verklaard te worden.

Klager 2

27. De woordelijke omschrijving van de klacht van Klager 2 luidt als volgt:
- Klachtomschrijving :** Bij vrouwen, die een abortus overwegen, vaak vanwege zwaarwegende redenen, zoals ik uit mijn jarenlange ervaring als huisarts geleerd heb, en die vaak in een beetje labiele situatie verkeren, wordt gesuggereerd, dat het heel fijn is , om een kindje te hebben, wat vaak volkomen in strijd is met de werkelijkheid. Dus volkomen misleidende reclame.
- 28.
- 29.
30. De strekking van de klacht van Klager 2 vat het Platform als volgt zakelijk samen: dat (i) aan vrouwen in labiele toestand die (vaak om zwaarwegende redenen) een abortus overwegen (ii) wordt gesuggereerd dat het heel fijn is om een kindje te hebben wat volgens Klager 2 vaak in strijd is met de werkelijkheid. Om die redenen noemt Klager 2 de uiting van het Platform misleidend.
- 31.
- Klager 2 heeft niet expliciet aangegeven met welke artikelen de reclame-uiting in strijd zou zijn. Wij

vermoeden dat het hier gaat om artikelen 7 en 8.

32. Het Platform is het met de stellingen en de klacht van Klager 2 niet eens, en bespreekt en weerlegt dat hierna, met inachtneming van al het voorgaande dat het Platform aanstipte.

Uitingen zijn eerlijk

33. Klager 2 geeft aan dat de uitingen van Platform gericht zijn aan een kwetsbare groep vrouwen, omdat zij in een labiele situatie verkeren. Daarmee zouden zij volgens Klager 2 extra vatbaar zijn voor de uitingen van het Platform.
34. Het Platform is het met Klager 2 eens dat bij deze groep vrouwen extra secuur gekeken moet worden naar de boodschap, juist vanwege hun kwetsbare positie. Daarom vindt het Platform het belangrijk eerlijke en volledige informatie te verstrekken. Uit onderzoek blijkt dat vrouwen in deze positie niet altijd worden gewezen op alternatieven voor een ingrijpende ingreep als abortus, ondanks de wettelijke plicht die artsen hiertoe hebben. Wij vinden het belangrijk hen daar wel op te wijzen, evenals op de hulp die zij kunnen krijgen voor de situatie waarin zij verkeren.
35. Op de website waar de uitingen van het Platform naar verwijzen wordt verschillende malen gewezen op de kwetsbaarheid van zwangere vrouwen, in het bijzonder als zij onbedoeld zwanger zijn. Het Platform roept op deze website daarom juist op om goed na te denken over te nemen besluiten rondom de zwangerschap of het kind, en rekening te houden met de kwetsbare en vaak extra emotionele staat waarin onbedoeld zwangere vrouwen zich vaak bevinden.
36. Het Platform is zich er terdege van bewust dat onbedoelde zwangerschappen gevoelig liggen. Daarom weegt het Platform haar woorden grondig en houdt het in haar bewoordingen rekening met de situatie waarin onbedoeld zwangere vrouwen zich bevinden.
37. De boodschap van de uitingen van het Platform kan wellicht wel confronterend zijn. De boodschap gaat over hulp aan vrouwen die onbedoeld zwanger zijn geworden. Vrouwen die een abortus overwegen, kiezen wellicht voor een andere weg. Het kan dan confronterend zijn om te horen dat er ook andere opties zijn of wat de consequenties zijn voor het ongebooren kind. In het benoemen van de vreugde die de geportretteerde vrouwen ontvingen uit het krijgen van hun kind, zit echter vanuit het Platform geen veroordeling van wie voor een andere weg kiest of koos.
38. Bovendien vallen deze uitingen onder het recht van meningsuiting. Dat betreft niet alleen die uitingen die door anderen als 'prettig' en 'aansprekend' worden ervaren, maar ook uitingen die anderen aan het denken zetten en/of als indringend worden ervaren en (daardoor) sterke gevoelens oproepen. Het enkele gegeven dat een boodschap niet als prettig of aansprekend wordt ervaren, maakt dus niet dat deze niet in het publieke domein verspreid zou mogen worden. Er moet in het maatschappelijke debat vrijheid zijn om denkbeelden uit te dragen waar niet iedereen het mee eens is. Dat geldt voor het Platform temeer omdat zij een ideëel doel nastreeft met haar uiting en daarbij haar woorden en ondersteunende beelden zorgvuldig kiest. De normen van de goede smaak en het fatsoen neemt het Platform daarbij dus steeds in acht.
39. Het Platform beseft dat het onderwerp abortus precair is en voor onbedoeld zwangere vrouwen en vrouwen die een abortus overwegen of hebben gehad gepaard gaat met veel kwetsbaarheid. Daarin zijn Klager 1 en het Platform het vermoedelijk met elkaar eens. Het verhoudt zich echter (in de eerste plaats) niet tot de oprechte zorg die het Platform heeft voor onbedoeld zwangere vrouwen én het ongebooren leven om het maatschappelijke gesprek daarover zoveel als mogelijk weg te stoppen, in plaats van dit openlijk aan te kaarten en te bespreken. Na het eerste – dus na de oprechte zorg – komt voor het Platform dat zich dit niet verhoudt tot het recht van de vrijheid van meningsuiting, waarbij ook boodschappen worden gedeeld die als onprettig worden ervaren. Er bestaat geen recht op het uitsluitend zien van uitingen die een kijker als plezierig en aansluitend op zijn of haar beleavingswereld ervaart. Het Platform plaatst dit bewust in deze volgorde omdat zij de verbinding zoekt, in plaats van

het propageren van rechten en vrijheden.

Uitingen zijn niet misleidend

40. Klager 2 stelt dat de uitingen van Platform suggereren dat het heel fijn is om een kindje te hebben. Bovendien stelt Klager 2 dat dit vaak in strijd is met de werkelijkheid. Daarom vindt Klager 2 deze uitingen misleidend.
41. Het Platform heeft bij deze uitingen de persoonlijke ervaringen van twee vrouwen ingezet. Deze vrouwen hebben uiteindelijk niet gekozen voor een abortus, maar voor het zelf opvoeden van hun kindje. Het Platform heeft willen laten zien dat er hulp beschikbaar is voor vrouwen als zij en we hopen daarin zij aan zij te kunnen optrekken met artsen, zoals klager zelf. Veel vrouwen zijn blij met de hulp die zij hebben ontvangen en met de keuze die ze daardoor konden maken (namelijk, om hun kindje zelf op te voeden). Vaak is de situatie het probleem, en niet het kindje dat zij verwachten.
42. In een van de uitingen wordt letterlijk vermeld dat ook na het besluit om het kindje zelf op te voeden, de situatie niet makkelijk was. Het Platform laat daarmee zien dat het soms ook heel moeilijk kan zijn om een kindje te hebben, hoewel voor deze vrouwen de vreugde overheerst – ondanks de ervaren moeite.
43. Klager 2 geeft aan dat het vaak niet fijn is om een kindje te hebben, en daarmee de uitingen van het Platform niet kloppen. De uitingen verwoorden echter de persoonlijke ervaring van deze vrouwen. Deze ervaringen zijn reëel. Dat is precies waarom het Platform persoonlijke verhalen deelt: dit zijn echte verhalen en situaties zoals deze vrouwen die zelf ervaren hebben. Dergelijke verhalen kunnen tot steun en troost zijn voor vrouwen die evenals de vrouwen die hun ervaring delen voor een moeilijke keuze staan.
44. Dat de twee vrouwen in de uitingen van het Platform aangeven blij te zijn met hun kindje, betekent niet dat dat altijd zal gelden voor alle vrouwen. Daarin spelen overigens - zoals klager ook aanstipt - vaak veel meer factoren dan de onbedoelde zwangerschap en/of de hulp die vrouwen al dan niet ontvangen hebben. Juist daarom is extra inzet van de samenleving als geheel op de ondersteuning die mogelijk is zo belangrijk.
45. Het is ook niet realistisch om het Platform te verwijten dat het deze suggestie doet, of te suggereren dat het Platform met zijn uitingen een voorspelling dan wel belofte doet dat alle vrouwen altijd blij zullen zijn met hun keuze. Het Platform wijst vrouwen op hulp en biedt hen die hulp bij moeilijke situaties waarin zij tijdens een onbedoelde zwangerschap verkeren. Dat betekent niet dat het Platform instaat of kan instaan voor, of de realiteit suggereert van een altoosdurend moedergeluk van alle moeders, hoe graag het hen dat geluk ook gunt. Het opvoeden van een kind gaat - zoals elke ouder zal erkennen – altijd in meerdere of mindere mate gepaard met vragen en zorgen. Wanneer er (extra) ondersteuning nodig is, moet die volgens het Platform ook beschikbaar zijn, zowel professioneel als in de vorm van een samenleving die omziet naar elkaar.
46. Klager 2 voert geen feiten, cijfers of argumenten aan voor de stelling dat het vaak niet fijn is om een kindje te hebben. Het Platform vraagt zich af of gestaafd kan worden hoeveel vrouwen het met deze stelling eens zijn en in welke mate. Betekent dat bijvoorbeeld dat vrouwen toch liever niet hadden gekozen voor hun kindje? Omdat deze stelling op geen enkele wijze is onderbouwd, kan het Platform daarmee moeilijk rekening houden in zijn uitingen.
47. Platform noemt hier graag ook dat op www.onbedoeldezwangerschap.nl, waar de uitingen naar verwijzen, óók wordt benoemd dat het zelf opvoeden van een kindje niet altijd makkelijk is. De vrouwen die in de uitingen van Platform hun verhaal vertellen, geven daar ook aan dat niet alles makkelijk is geweest. De aanwezigheid van deze nuancerings dient wat Platform betreft meegenomen te worden in de overwegingen van de RCC.

48. Het Platform vindt het belangrijk dat onbedoeld zwangere vrouwen een geïnformeerde keuze maken, en op de hoogte zijn van de (mogelijke) gevolgen daarvan voor hen en voor het ongeboren leven in hun buik. Het Platform heeft daarom gepoogd op de website onbedoeldezwangerschap.nl, waarnaar verwezen wordt in de radio- en videoreclames, zoveel mogelijk correcte, eerlijke en betrouwbare informatie te geven; over abortus én over alternatieven. Deze teksten zijn dan ook op correctheid gecontroleerd. Onderdeel van deze website én de inhoud van de video- en radioreclames zijn de verhalen van vrouwen die zelf hulp ontvangen hebben, daardoor konden kiezen voor het zelf opvoeden van hun kindje, al dan niet met ondersteuning van anderen. Zij geven zelf aan blij te zijn met die keuze en de mogelijkheid daarvan. Zij geven óók aan dat zowel de keuze voor het kindje als wat daarna kwam niet makkelijk was. Wat het Platform betreft hoort het benoemen hiervan bij het verstrekken van eerlijke en volledige informatie.
49. Op deze onderdelen van de klacht dient Klager 2 dus niet-ontvankelijk verklaard te worden of ieder geval te worden afgewezen.

De woordelijke omschrijving van de klacht van Klager 3 luidt als volgt:

Klachtomschrijving : Het gaat om een vrouw die aangeeft dat ze schrok van haar zwangerschap, meteen een abortus wilde plegen maar gelukkig dankzij hulp van anderen nu toch een kind heeft. De reclame geeft het gevoel dat abortus de slechtste keuze is die je kan maken, dat je dat als opwelling doet en dat die vrouw intens gelukkig is geworden door de abortus niet te doen. Zeer gekleurde reclame voor een ontzettend complex onderwerp. Het is kwetsend voor iedereen die ooit een abortus heeft laten plegen.

50. Het Platform vat de strekking van de klacht van Klager 3 als volgt samen: dat (i) de reclame het gevoel geeft dat abortus de slechtste keuze is die je kunt maken, dat (ii) je dat als opwelling doet en dat de vrouw intens gelukkig is geworden door de abortus niet uit te laten voeren, dat (iii) de reclame te gekleurd is voor een complex onderwerp als abortus en (iv) de uiting kwetsend is voor iedereen die ooit een abortus heeft ondergaan.

Klager heeft niet aangegeven met welke artikelen de reclame-uiting in strijd zou zijn. Wij vermoeden dat het hier gaat om artikelen 2 en 8.

51. Het Platform is het met de stellingen en de klacht van Klager 3 niet eens, en bespreekt en weerlegt dat hierna, met inachtneming van al het voorgaande dat het Platform aanstipte.

Uitingen zijn volgens wet, waarheid en goed fatsoen

52. Klager 3 geeft aan dat de uitingen van Platform kwetsend zijn voor iedereen die ooit een abortus heeft ondergaan. Platform erkent de gevoeligheid van het thema, zeker ook voor vrouwen die zelf de keuze voor een abortus hebben gemaakt. Platform veroordeelt hen en de vrouwen die abortus overwegen op geen enkele wijze. Die veroordeling is ook niet terug te zien in de uitingen.

Juist vanwege de gevoeligheid van een thema als abortus weegt het Platform haar woorden zorgvuldig. Het Platform wil in haar bewoordingen niet kwetsend, veroordelend of aanstootgevend zijn. Volgens Platform is daar ook geen sprake van. Hooguit kan de boodschap van de uitingen van het Platform confronterend zijn. De boodschap gaat over hulp aan vrouwen die onbedoeld zwanger zijn geworden. Vrouwen die een abortus hebben ondergaan, hebben gekozen voor een andere weg; wellicht ook omdat er voor hen geen hulp beschikbaar was. Het kan confronterend zijn te zien hoe het ook had kunnen gaan. In het benoemen van de vreugde die de geportretteerde vrouwen ontvingen uit het krijgen van hun kind, zit echter vanuit het Platform geen veroordeling van wie voor een andere weg koos.

53. Bovendien vallen deze uitingen onder het recht van meningsuiting. Dat betreft niet alleen die uitingen die door anderen als 'prettig' en 'aansprekend' worden ervaren, maar ook uitingen die anderen aan het denken zetten en/of als indringend worden ervaren en (daardoor) sterke gevoelens oproepen. Het enkele gegeven dat een boodschap niet als prettig of aansprekend wordt ervaren, maakt dus niet dat

deze niet in het publieke domein verspreid zou mogen worden. Er moet in het maatschappelijke debat vrijheid zijn om denkbeelden uit te dragen waar niet iedereen het mee eens is. Dat geldt voor het Platform temeer omdat zij een ideëel doel nastreeft met haar uiting en daarbij haar woorden en ondersteunende beelden zorgvuldig kiest. De normen van de goede smaak en het fatsoen neemt het Platform daarbij dus steeds in acht.

54. Het Platform beseft dat het onderwerp abortus precair is en voor onbedoeld zwangere vrouwen en vrouwen die een abortus overwegen of hebben gehad gepaard gaat met veel kwetsbaarheid. Daarin zijn Klager 3 en het Platform het vermoedelijk met elkaar eens. Het verhoudt zich echter (in de eerste plaats) niet tot de oprechte zorg die het Platform heeft voor onbedoeld zwangere vrouwen én het ongeboren leven om het maatschappelijke gesprek daarover zoveel als mogelijk weg te stoppen, in plaats van dit openlijk aan te kaarten en te bespreken. Na het eerste – dus na de oprechte zorg – komt voor het Platform dat zich dit niet verhoudt tot het recht van de vrijheid van meningsuiting, waarbij ook boodschappen worden gedeeld die als onprettig worden ervaren. Er bestaat geen recht op het uitsluitend mogen zien van uitingen die een kijker als plezierig en aansluitend op zijn of haar belevingswereld ervaart. Het Platform plaatst dit bewust in deze volgorde omdat zij de verbinding zoekt, in plaats van het propageren van rechten en vrijheden.

Uitingen zijn niet misleidend

55. Klager 3 stelt dat de uitingen van Platform het gevoel geven dat abortus de slechtste keuze is die je kunt maken. Los van het feit dat het Platform er helder over is dat het zoekt naar oplossingen voor moeder én kind en los zijn onze overtuiging dat bij een abortus uiteindelijk niemand echt gebaat is, spreekt Platform zich in deze radio- en video-uitingen niet negatief uit over abortus. Wel spreekt Platform zich ten positieve uit over de hulp die vrouwen geboden kan worden als zij onbedoeld zwanger zijn, en over de keuze voor het leven van het kind. In deze uitingen laat het Platform zien dat er – naast abortus – ook andere keuzes te maken zijn, waar deze vrouwen gelukkig mee zijn.
56. Klager 3 stelt dat het beeld wordt geschetst dat vrouwen in een opwelling voor abortus kiezen. Het Platform bestrijdt dit, en wel om de volgende redenen:

I. In de radio- en video-uitingen met Selena wordt heel duidelijk dat zij niet in een opwelling handelde. Sterker nog: zij wilde liever geen abortus. Het feit dat er druk was vanuit haar familie en zij tot twee keer toe de afspraak bij de abortuskliniek afzegde, toont aan dat zij niet over één nacht ijs ging. Abortus was voor haar allesbehalve een opwelling.

II. Mocht bovenstaande de klacht van Klager 3 nog niet voldoende hebben tenietgedaan, dan wijst het Platform er graag op dat het hier gaat om persoonlijke ervaringen, die bovendien met elkaar in balans worden gebracht. Daaruit blijkt dat het Platform niet heeft willen suggereren dat vrouwen in een opwelling kiezen voor abortus.

III. Desondanks zijn er veel verhalen bekend van vrouwen die in een opwelling kunnen kiezen voor een abortus, omdat zij op dat moment geen andere uitweg zien. Dat was ook het geval bij Deborah, die aan het woord komt in boodschap 1. In haar ervaringsverhaal dat getoond wordt op de website www.onbedoeldezwangerchap.nl/verhalen, zegt zij daarover: ‘Toen ik erachter kwam dat ik zwanger was, dacht ik meteen: “Weg ermee!”. Abortus, dat was voor mij eigenlijk helemaal geen vraag. Dat is wat ik ga doen.’ Dus na een bezoek aan de huisarts maakte zij gelijk een afspraak bij de abortuskliniek.

IV. Dat er een heel verhaal achter de boodschap in de commercial zit, zal iedere luisteraar/kijker begrijpen. In de NRC, artikel 8.3, stelt de RCC dat zij met de beperkingen in de reclameruimte rekening houdt, zeker als informatie op een andere manier wel wordt verstrekt, zoals hier ook gebeurd is op de website. Het Platform rekent erop dat de RCC hier in dit geval ook rekening mee houdt.

Het Platform gaat er dan ook vanuit dat de RCC ook dit onderdeel van de klacht ongegrond zal beoordelen.

57. Klager 3 stelt voorts dat de vrouw in de uiting intens gelukkig is geworden door niet voor een abortus te kiezen. Eerlijk gezegd snapt het Platform niet dat dit reden vormt tot klagen. Mag deze vrouw niet gelukkig zijn vanwege het feit dat haar kindje wel is geboren? Mag het Platform dit geluk niet uitdragen? Aangezien er geen wet is die verplicht slechts één kant van een verhaal te laten zien, laat het Platform graag ook zien dat vrouwen gelukkig kunnen zijn met de komst van hun kindje.

Platform vermoedt dat de reden voor deze klacht is dat Klager vindt dat dit niet realistisch is. Dit is echter de persoonlijke ervaring van deze vrouw. Deze ervaring is reëel. Klager 3 kan niet voor deze moeder beslissen of haar ervaringen positief dan wel negatief zijn. Daarom ziet het Platform geen grond voor dit bezwaar.

Platform noemt hier graag ook dat op www.onbedoeldezwangerschap.nl, waar de uitingen naar verwijzen, óók wordt benoemd dat het zelf opvoeden van een kindje niet makkelijk is. De vrouwen die in de uitingen van Platform hun verhaal vertellen, geven daar ook aan dat niet alles makkelijk is geweest. De aanwezigheid van deze aanvulling op de boodschap dient wat Platform betreft meegenomen te worden in de overwegingen van de RCC.

58. Het Platform is duidelijk over zijn motivatie en uitgangspunt: het bieden van hulp voor de moeder én het (on)geboren kind. In de uitingen wordt verwezen naar de website www.onbedoeldezwangerschap.nl, waarop die uitgangspunten helder staan verwoord. Ook staat op de website www.weekvanhetleven.nl vermeld welke organisaties bij het Platform zijn aangesloten. Er kan dus geen onduidelijkheid bestaan over de identiteit en uitgangspunten van het Platform. Dat betekent niet dat het Platform mensen met een andere visie, of vrouwen die wel hebben gekozen voor abortus veroordeelt. Dat gebeurt namelijk niet in haar uitingen, noch anderszins.
59. Klager 3 geeft aan dat de uitingen te gekleurd zijn voor een onderwerp dat zo complex is als abortus. Niet voor niets verwijst het Platform naar een website die meer nuance en toelichting geeft. In de uitingen op radio en video was het Platform echter gebonden aan een korte tijdslimiet. Die gaf geen ruimte om uitgebreid op de complexiteit van abortus in te gaan. Gezien de toelichting in de NRC, artikel 8.3, gaat het Platform ervan uit dat ook dit onderdeel niet ontvankelijk, dan wel ongegrond wordt verklaard.
60. Het Platform vindt het belangrijk dat onbedoeld zwangere vrouwen een geïnformeerde keuze maken, en op de hoogte zijn van de (mogelijke) gevolgen daarvan voor hen en voor het leven in hun buik. Het Platform heeft daarom geprobeerd op de website www.onbedoeldezwangerschap.nl, waarnaar verwezen wordt in de radio- en videoreclames, zoveel mogelijk correcte, eerlijke en betrouwbare informatie te geven; over abortus én over alternatieven. Deze teksten zijn dan ook op correctheid gecontroleerd. Onderdeel van deze website én de inhoud van de video- en radioreclames zijn de verhalen van vrouwen die zelf hulp ontvangen hebben, daardoor konden kiezen voor het zelf opvoeden van hun kindje, al dan niet met ondersteuning van anderen. Zij geven zelf aan blij te zijn met die keuze en de mogelijkheid daarvan. Zij geven óók aan dat zowel de keuze voor het kindje als wat daarna kwam niet altijd makkelijk was. Wat het Platform betreft hoort het benoemen hiervan bij het verstrekken van eerlijke en volledige informatie.
61. Op deze onderdelen van de klacht dient Klager 3 dus (in ieder geval) niet-ontvankelijk verklaard te worden.

III. Afrondende opmerkingen

62. Het Platform meent dat de klacht niet-ontvankelijk verklaard dient te worden dan wel dat de klacht afgewezen zal moeten worden. Het Platform heeft te goeder trouw, ter uitvoering van haar doelstellingen en op basis van feitelijk correcte informatie een spotje openbaar gemaakt over hulp aan onbedoeld zwangere vrouwen en hun kindje. Dat ligt gevoelig, maar het past binnen een pluriforme samenleving zoals we die in Nederland kennen, waarin verschillende standpunten, overtuigingen en meningen naast elkaar kunnen bestaan en waarover gedebatteerd kan worden. Dat in de informatie van de boodschap doorklinkt wat de overtuiging van het Platform is, is helder. Daar is ook niets mis mee. Andere ideële organisaties mogen ook een boodschap verspreiden via een spotje en laten ook horen of zien hoe zij over een onderwerp denken, ook al is de luisteraar of kijker het daar niet mee eens. Dit is de kracht van een rechtsstaat, de kracht van uitwisselingen van standpunten.
63. Indien en voor zover er onverhoopt toch reden zou zijn voor (gedeeltelijke) toewijzing van de klacht – hetgeen het Platform dus bestrijdt – dan merkt het Platform nog het volgende op. Het gaat hier om puur ideële reclame. Het Platform heeft geen winstoogmerk en heeft ook met deze spotjes geen commercieel doel. Wanneer van ideële reclame sprake is, past uw Commissie een terughoudender toezicht toe dan wanneer sprake is van zuiver commerciële reclame (handelsreclame). Het maken van ideële reclame is een toepassing van de uitoefening van het grondrecht van de vrijheid van meningsuiting, dat in de Grondwet en internationale verdragen is gewaarborgd. Beperkingen daarvan zijn uitsluitend bij wet toegelaten. Indien een ideële uiting in strijd met de NRC wordt geacht, kan het Platform als ‘adverteerder’ slechts vrijblijvend worden geadviseerd zich voortaan van een dergelijke wijze van reclame maken te onthouden. In deze meer-subsidiaire situatie verzoekt het Platform uw Commissie met klem om op grond van artikel 18 lid 2 slechts over te gaan tot het geven van een vrijblijvend advies vanwege het voorgaande.
64. Het Platform vindt het jammer dat de klager direct een klacht heeft ingediend bij uw Commissie. Het Platform gaat graag het gesprek aan met mensen die een andere overtuiging hebben of die over dit onderwerp in gesprek willen gaan. Op die manier kan er een open uitwisseling van standpunten of gedachten plaatsvinden, met wederzijds respect en zonder dat het wat meer gejuridiseerd wordt in een dergelijke klachtenprocedure.

IV. Conclusie

Conclusie van het Platform is dat haar boodschap niet in strijd is met de NRC en de door klager daartegen gerichte klacht *primair* niet-ontvankelijk verklaard behoort te worden, dan wel *subsidiair* ongegrond verklaard dient te worden. Meer-subsidiair verzoekt het Platform uw Commissie om slechts over te gaan tot het opleggen van een vrijblijvend advies.

Het Platform stelt het op prijs om bij de behandeling van de klacht gehoord te worden door uw Commissie en de klager, zodat een mondelinge toelichting gegeven kan worden op haar verweer en het gesprek hierover kan plaatsvinden.

Met hartelijke groet,

Diederik van Dijk
Voorzitter Platform Zorg voor Leven